

gouvernement weerdig. Zy werken als slaven en worden slechter betaald dan daghuermans. Men zegt dat zy gemeentelyke ambtenaren zy: dat betwisten wy: de onderwyzer werkt niet alleenlyk voor de gemeente, hy werkt voor de gansche samenleving; de sekretaris heeft tegenwoordig zoo veel bezighen voor het Gouvernement als voor de gemeente, en verdient dan van in gemeld wetsontwerp b... voor gansch het land eenen pynlyken in'

Daer het vraagstuk der v... der leegere bedieningen op l... ren wy hoog op dat wy toekomt, *cuique suum*, categorie begeren gest... aenstaende N° eenige gr... om de afgeveerdigen te al te billyk is. Wy durf... luisterd worden en de... heetkoppelen de treffelyke... wederhouden hunne pligten

Ingevolge de wet van den 2... 31 december aenstaende in het... meene volksoptelling plaats hebben... zullen er in alle huizegezinnen gedrukte t... deelen worden welke op gestelden tyd zullen me... gevuld zyn. Wy hebben vernomen dat in verschillen... dorpen, alwaar deze tabellen reeds rondgedeeld zyn, de... inwoners bevreemd zyn om dezelve in te vullen en de... gedachte dat het kwestie is van nieuwe contributiën. Dat deze goede lieden zich gerust stellen. Het recensement, dat alle tien jaren plaats heeft, heeft geen ander doel dan aen het gouvernement het getal der bevolking, de opbrengst van het land en deszelfs algemeenen toestand te doen kennen.

Loteryen.

MM. de ministers van justitie en van het inwendige hebben, onder dagteekening van 20 november, aen MM. de gouverneurs der provincien den volgenden omzendbrief toegestuurd:

« MYNHEER DE GOVERNEUR,

» Door hunnen omzendbrief van 20 april 1852 (*Moniteur*, n° 113), hebben twee onzer voorgangers vastgesteld, « dat » degenen die eene lotery ondernemen, welke in den zin » van art. 7 der wet van 31 december 1851 mag toegelaten » worden, even als zy die er deel nennemen, ten minste » voor het byzonderste gedeelte moeten aengedreven worden » door het loffelyk verlangen om een vroom, liefdadig » en voor 't algemeen nuttig werk te verwezenlyken; en » dat die voorwaarde ontbreekt, wanneer de lotery derwyze » ingerigt is, dat zy, bovenal, de speeldrift opwekt, door de » aanbieding van min of meer aanzienlyke loten.

» Wy merken op, dat die uitlegging, welke aan den waren geest der wet van 31 december 1851 schynt te beantwoorden, verschilliglyk begrepen of uit het oog verloren wordt, door zekere provincie- of gemeente-besturen, ongetwyfeld uit hoofde van de moeilykheid zelve, waarmede voorop kan bepaald worden, *wanneer* de loten derwyze aangeboden worden, dat zy speeldrift opwekken.

» Onze voorgangers hebben zich vergenoegd als dusdanige loten te verbieden, diegene in geld of die onmiddelyk

— Een act van ootmoed? Zeg my, wat moet ik doen? — Uw hert zal het u zeggen. Gy hebt u aen my gebiecht, ik heb het recht niet meer van iets te gebieden. De tyd der openbare boetplegingen bestaat niet meer.

— Hy moet voor een schulde als ik bestaen. Luister, om u van myn berouw, van myn spyt, te overtuigen, wil ik de kinderen, de ouders myner slagtoffers verzamelen, ik zal my aen hunne voeten werpen, en ik zal hen toeroepen: Vergeving, vergeving!... eu echter ben ik de moordenaar van uwe moeders, van uwe zusters, van uwe kinders... O vergeef my! opdat God my vergeve.

— Zulk besluit komt u van God zelve, ik kan er u slechts in aanmoedigen.

— Van morgen af, wil ik doen wat God my heeft ingespeeld. En gy, mynheer, gy die ik my hebt loeren aan de barmhertigheid gelooven, belast ik, van hier te doen komen die voor welke ik my moet vernederen... Helas! zy, die ik kwaed gedaan heb zyn te talryk, zy kunnen allen niet komen... Maar luister, ziehiet de namen der inwooners van het land welke ik moet lief heb doen lyden.

Dan herhaalde de bestelling een groot getal namen, en de bediener van vrede en verzoening riep by hem tegen des anderendaags, de bloed*erwanten der slagtoffers.

Daegs daerna, waren zy allen op de byeenkomst; geen hanner wist de oorzaak der vereeniging. De priester zeide hun: myne vrienden, ik ga de misse lezen, woon dezelve by, en vraag den Kristus, die aen zyne beulen heeft vergeven, dat hy u eene liefde zonder palen geve, die liefde die niet terugwykt voor schrikkelijke herinnering; want ja, gy zult ze noodig hebben.

De dorpelingen volgden hem naar de kerk en baden met vurigheid, zonder den priester te verstaan.

Na de misse, leidde de pastoor hen naar het huis van den herwaalhebbenden woelgeest.

— Hoe!... wat!... riepen enige jongelingen uit, wilt gy ons by dien man doen ingaan? Hy heeft onze moeders gedood!

— De myne is ook gedood geworden! Dat de goede

in geld kunnen omgekeert worden, alsmede loten van eene min of meer aanzienlyke waarde.

» Zonder ons ten dien opzichte strenger te willen toonen of voorop eenen regel vast te stellen, die op alle gevallen toepasselyk zy, gelooven wy echter de volgende beperkingen te mogen aenduiden, als van aerd zynde om de misbruiken over 't algemeen meerder te voorkomen.

» Buiten het verbod van loten in geld en van zulke, welke als uitwisselbaer zyn aengeluid of onmiddelyk tot geld kunnen omgekeerd worden, zal er, over 't algemeen, maar een byzonder lot toegelaten worden ter innerlyke waarde van 2000 franks: de andere loten mogen geene innerlyke waarde hebben van meer dan 500 franks, en opdat degenen die eene zekere belangrykheid zouden hebben, minder in 't bereik der kleine beurzen zouden zyn, is het behoorlyk, dat de prys ter briefjes in evenrediglyk verhoogd worde, volgens de orde der loten van boven de 500 franks.

» Het gouvernement zal die beperkingen als gedragregels nemen, in de instructie der aanvragen, welke hem zullen gedaen worden, en wees zoo goed, mynheer de gouverneur, in voorziening te treden tegen de beslissingen der aenante- of provincie-besturen, die zich daarvan zouden wyleren.

le minister van binnenl. zaken, De minister van justitie. P. DE DECKER. ALPH. NOTHOMB.»

Telegrafische druk.

Het is thans zeker, dat men by middel van den telegraaf rukken kan; te Brussel heeft men proeven genomen, en te zelve zyn gelukt. Aldus zullen eerlang misschien de depeches niet meer moeten overgeschreven worden door de telegrafisten, maar dezelve zullen gedrukt worden aen het punt van den elektrischen draad, die ze overmaakt.

Daer toe zyn eventuel drukletters, inkt, eene rol en eene pers noodig; — doch die allen te samen zyn zoo klein, dat eene eijersel-elp ze bevatten kan.

De werking bestaat hierin: met een priemken duidt men, een voor een, de letters aan, waarvan de depeche samegesteld is, en terstond worden diezelfde letters, zonder iemands hulp, aen het uiteinde van den draed op papier gedrukt. De gedrukte depeche komt voor den dag langs een vensterke, waer nauwelijks een vinger zou doorheen kunnen.

Aldus een depeche te Londen ter verzending afgegeven, wordt te Antwerpen, te Parys of te Berlyn zonder de hulp van eenen tweeden persoon afgedrukt. Twee menschen zouden dus in 't geheim kunnen korresponderen, op 100 uren afstands, ieder in zyn kabinet gezeten, mist hunne woningen door eenen enkelen leidraad der electriciteit aen elkander zouden verbonden zyn.

Opreer in Siciliën.

Alle de tydingen schynen te bevestigen, dat Engeland wezenlyk wapens geleverd heeft aen de oproerige onderdanen van den koning van Napels. Het is van Malta dat de schepen vertrokken, om in 't geheim aen de siciliaense kusten te landen. Ten allen tyde hebben de engelsche kooplieden een gewaagden handel gedreven in oorlogsmokkelgoed. Abdel-Kader, in Afrika, ontving in zynen tyd op die wyze hulp van wapenen en voorraad; — doch, zegt een correspondent der *Independance*, nu verzekert men dat ook de kruisers van het engelsche gouvernement kisten geweeen ontscheept hebben.

Wy hebben verleden week gesproken over den aenslag begaen op het leven van den koning van Napels. Ziehier de aenslagende nog eenige inligtingen:

Marseille, den 14 december.

Wy hebben tydingen uit Napels tot den 11 dezzer maend

kristenen my volgen. En de priester ging hy den zonlaer binnen. Geen een bleef er buiten; zy volgden hem ook allen. Er was niemand in de kamer. Allen beschouwden zich in stilte, eene groote ontroering onttruste aller harten. De dienaar Gods werd het gewaer en sprak aldus:

« Gy zyt allen kristenen, gy allen zegt des morgens en des avonds: Myn God, vergeef ons gelyk wy vergeven. Welnu, gy kunt eenen grooten schuldeigen, eene misdadiger vergeven. Een moordenaar gact zich aen uwe voeten werpen; maar die man, die schuldige, misdadige en doodslager is geweest, die man heeft berouw, verstoet hem niet, weest niet moeilyker dan God. Hy die uwe knien gact omhelen, is uw broeder, in den naam van Jesus-Christus vergeef hem.

Eene beweging van verrassing en twyfel deed zich op by de aenwezigen, eene deur oopent zich en hy, die lang den schrik van den omtrek is geweest, verscheen eensklaps. Een onvrywillige schrik maakte dat al de vrouwen naar den anderen hoek der kamer vlugten.

De zieke zag den schrik welke hy inboezemde en zeide met eene bevende stem:

— Ach! ik zal dan altyd schrik verwekken? En met het achterste zyner hand wischte hy het zweet af dat van zyn aengezigt drupte, zyne knien wiggelden; hy wilde spreken doch hy kon geene woorden vinden. De goede priester ging hem te gemoet en deed hem neerzitten. Daar nog, bragt hy verschedene malen de hand aen het hoofd, gelyk iemand die een gedacht zoekt, eindelyk riep by met kracht uit: « Zoo moet ik hier niet zyn; op de knien moet ik vergeving vragen. Vergiffenis van u allen, o zonen wier moeders ik gedood heb! Vergiffenis! broeders myr zusters ik heb vermoord! Vergiffenis, ouders vier kinderen ik heb uit het leven gerukt!» En wyl hy zoo sprak sleepte de ongelukkige zich op zyne knien, ging van den eenen tot den anderen en vroeg: vergiffenis, vergiffenis! Allen antwoordden, dat God u vergeve, gelyk wy u vergeven. Een man alleen gebod, toen hy den smeecker zag naderen dat hy niet verler meer zou komen: « Vertrek, schreeuwde by hem

ontvangen. Het officieel blad der Beide-Siciliën zegt dat de koningsmoorder Milano is genoemt, en een opstandeling van 1848 is, die in 1852 kwytgescheld van zyne straf heeft bekomen, en by middel van valsche stukken, in het leger is getreden.

Men verneemt ook dat, op den 9 dezzer, een buitengewoone verlichting in de stad Napels heeft plaats gehad. Men verzekert dat meer dan tien duizend personen van alle rangen der zameleving in het paleis zyn ontvangen.

De laatste tydingen uit Siciliën zyn van den 10 december. De rust heerscht in het land, en men hoopt dat de laatste voorvallen de hervormingen niet zullen tegenhouden.

Dry soldaten der carabinieri waren in twist gekomen in eene herberg der Violettenstraat, te Brussel en zyn met den blootsabel in de vuist uit het herbergjen geloopten, vervolgende en bedreigende de voorbygangers. De wacht is er moeten tusschenkomen. Veel volk was vergaderd en men vreesde een ongeluk. Een der dry onlustokers is het in de Violettenstraat ontspant; hy is aen het oud Koornhuis aengehouden. Het is niet zonder moeite geweest dat men er is ingeslaegd hun alle dry in verzekering te stellen. Zy hadden zich tegen de wacht, de politie en de burgers verweerd.

— In den nacht van 15 op 16 november laetstleden, was by een logementhouder van Vitry-sur-Seine (Frankryk), een belangryke diefstal gepleegd. Hy gaf daarvan kennis aen de politie, doch alle nasporingen der overheid bleven vruchteloos. Deze dagen was de heer B., toen het bregou te schemeren, in een der omnibussen gestapt, welke tusschen de barrière d'Italie en Vitry ryden. Er zaten reeds vier reizigers in den wagen, en den logementhouder bemerkte, niet zonder verbazing, dat een hanner een jas droeg, welke volmaekt geeliek op dien, welke men hem ontstolen had. Hy zat juist over deze zonderlinge gelykenis na te denken, toen een tweede reiziger, die eens wilde zien hoe laet het was, een gouden horlogie te voorschyn haelde, hetwelk de heer B. terstond herkende voor datgene, hetwelk hy eens bezeten had. Opmerkaem geworden, begon hy thans ook zyne overige reizen tot wat nauwkeuriger te bezien en ontdekte toen hier een zyner vesten, hy een ander een zyner halsdoeken. Overtuigd, dat deze heeren de te vergeefs gezochte dieven waren, wendde de heer B. eene plotselinge ongesteldheid voor; de omnibus hield stil en hy stapte aen de deur van eene herberg uit den wagen. Zoodra de omnibus even weggedren was snelde hy naar de kazerne der gendarmerie, waer hy zyn avontuur verhaalde. Terstond sprongen eenige gendarmen te paerd, zetten in galop den omnibus achterna, lieten de vier reizigers uitstappen en bragten hen naar den commissaris van politie, die hen na een kort verhoer aen het geregt overgaf.

— Men meldt uit Posen (Pruisen), den dood van eenen jongen officier die weinige dagen te voren in een bloedig tweegevecht was gewond geworden. Acht kogels waren reeds tusschen de beide duellisten gewisseld en hadden hun verschedene wonden aen het hoofd, aen de borst en aen de armen toegebracht, toen zy overeenkwamen, om ter voorwensel dat het punt van eer nog niet voldaan was, om nog een schot met elkander te wisselen, hetwelk ten gevolge had, dat een der kampvechters in zyn bloed badende op den grond stortte, en na het uitstaan van afgryselyke pynen, aen zyne wonden bezweek. Men zegt dat zyn tegensdrander in hechtenis is genomen.

Ziedaar de treurige gevolgen waer van de verslaeftheid aen een barbaersch vooroordeel nog hedendaags de leden eener beschaeftie maetschappij kan blootstellen.

— De engelsche dagbladen melden den volgenden diefstal, die over eenige dagen op den yzeren weg van Londen naar Reanding is gepleegd. Een reiziger, die zich alleen in een rytuig van eerste klas bevond, kreeg tot gezelschap

toe; hef uwe handen naar my niet op, ik zie er het bloed myner moeder, het bloed van myn kind aenkleven. Nooit, nooit zal ik u kunnen vergeven!» En hy slugte naar de deur om heen te gaan, maar de zielsverheffing van den zieke had hem al zyne krachten terug gegeven. Hy greep hem, die wilde vlugten, by de kleederen, by wederhoudt hem en stuert hem deze bede toe:

— « Het is in den naam van Jesus-Christus dat ik u smeeke my te vergeven. O! ik weet al het kwael dat ik u gedaen heb; ik weet dat ik uwen haet en uwe vervloekingen verdien. Maar volg uwe broeders na; zy ook zouden my kunnen vervloeken en zy hebben my vergeven. De dienaar Gods welke gy hier ziet, hy die my aen de goldtelyke goedheid heeft leeren gelooven, hy ook had het recht van my te zeggen: vermaleyding! vermaleyding op u! Doch in plaats van dit heeft hy my slechts gezegd, in den naam van God die vergeeft; maar gy! gy wilt my niet vergeven!» Welan! wreek u, verpletter onder uwe voeten den moordenaar uwer familie. Ik vertien te lyden; daer: » De zondaer, toen by deze woorden zeide, liet zich ter aerde vallen, en herhaelde: verpletter my onder uwe voeten! wreek u!»

De priester deed eenige berispingen aen hem die niet wilden vergeven. Het gezigt van den gryzaerd, die bleek en versikkend alsof hy ging sterven, voor hem uitgestrekt lag, voltoode van hem te overtuigen. Hy bukte zich naar den man die hem zooveel afschrik had ingeboezemd, en zeide, sta op; gy hebt berouw, ik vergeef u en ik bid God dat hy u ook vergeve.»

Op deze woorden verwydert zich de Vendeër, doorkruischt het dorp en treedt de kerk binnen en bid daar eenige ogenblikken.

De priester bleef by den zieke, die zyne hulp noodig had. Een zoo schrikkelijke tooneel had de koorts verduddeld. Eeozige godvruchtige vrouwen bleven er met den priester en hielpen hem in de zorgen welke hy den nieuwbakeerden toediende. Er, is gelyk in den hemel, altyd veel vreugde onder de vrouwen waer er een zondaer tot God wederkeert.

een tweede persoon, die welhaest een gesprek over verschillige zaken aanknoopte en kennis met hem maakte. Onder weg ontloopte die laetste eene flesch scherry, en na er een glas uit geschonken en gedronken te hebben, bood hy den reiziger insgelyk een glas aen; deze aenverde. By zyne aankomst op de plaets zynr bestemming, bevond hy zich alleen en ten prooi aen eene hevige hoofpyn. Hy was uit eene bedwelmend ontwaakt, gedurende dewelke men zyne zakken geledigd had; dezelve bevatten 69 ponden sterling in geld en banknoten. Naer alle waerschyndelykheid had de flesch, waeruit de drank geschonken was, een dobbelen bodem.

— De engelsche katholyke priester Mathew is, zoo men weet, de verledene week te Queenstown overleden. Men verhaelt het volgende van den eerbiedwaardigen geestelyken, die zoo ongehoorde poogingen heeft aangewend om het gebruik van sterke dranken onder het volk af te schaffen.

Pater Mathew had gansch zynen rykdom, die groot was, gebruikt in goede werken, en hy leefde by middel van het geld dat hy kreeg van zynen broeder, die stoker was in het zuiden van Ierland.

Nu, pater Mathew ging tegen het gebruik van sterke dranken prediken in de stad waer zyn broeder stoker was, en zyne byval was er zoo groot, het getal der slyters van sterke dranken groeide zoodanig aen, dat de broeder van den erw. pater gedwongen werd zyne betelingen te staken en zich in bankbreuk te verklaren. Dit onheil verflauwde den iever niet van Pater Mathew, wiens broeder zynen ondergang met eene ware christene gelatenheid doorstond.

— Uit Polen wordt berigt dat, sedert de herstelling van den vrede, weder eene ontzagglyke voorraad van granen daer voor handen is. Dientengevolge zyn de pryzen dermate gedaeld, dat de regering het verbod van uitvoer heeft geheven. De Weichsel is met vaertuigen bedekt, welke door den vroegtydigen vorst verhoinderd werden, dien voorraad naar Dantzig te vervoeren.

— Sedert verschedene dagen wordt er eene aanzienlyke hoeveelheid geld uitgevoerd. Zaterdag is er met den yzeren weg van Antwerpen naar Rotterdam nog 1,310,000 franks in slaven en in vyffrankstukken vertrokken.

— Men schryft uit Konstantinopel 1 december:

« Men weet dat, sedert lang, de zusters van Liefde te Konstantinopel eene kostschool gesticht hebben. Deze inrigting, heeft reeds groote uitslagen voortgebracht; maar de zusters van den H. Vincentius-à-Paulo, aanzien die als buiten hare zending en buiten haren roep, zy hebben dan eenen oproep tot den iever en de verkoopheid van een nieuw genootschap gedaen. De dames van Sion hebben die zending volgeern aangenomen; zy hebben zich belast met het zoo gelukkig begonne werk voort te zetten en uit te breiden. Acht dagen geleden, hebben zy bezit genomen van de kostschool, en reeds de genegenheid en het vertrouwen der kinderen en der huizegezinnen verworven. Nieuwe leerlingen zyn het getal der oude komen vermeerderen en eene eerste vergelding geven aen de goede zusters, welke ouders en vaderland verlaten hebben met het enig doel van met een weinig goed te doen, den hemel te verdienen. De dames van Sion zyn ten getalle van twaelf te Konstantinopel aengekomen.»

— Een dagblad van San-Francisco meldt:

« Een houten huis, van twee verdiepen hoog, hebbende 30 voeten gevel en 60 voeten diepte, is van op den hoek der straten Pacific en Drum vervoerd geworden op een ledigen grond, in de Pacific-straat, met al wat het inhiel: inwooners, meubelen en voorraad. Dat huis was een slach van gegarnierd hotel, gehouden door een Duitscher, met name Joris Roeben, die 375 dollars per maend betaelde voor het huren van den grond, krachtens eene voorwaarde in 1863 gemaakt. De vermindering niet hebbende kunnen bekomen, die hy vroeg, en voor 65 dollars een ledigen

Sinds dezen grooten dag van beproeving en vernedering, herkreeg de oude hoer allengskens zyne krachten en gezondheid. Daer zyne ziel minder gekweld was, vond zyn lichaam de rust terug. Hy verscheen in de kerk, by gaf aen den armen; in een woord hy was niet meer in oorlog met God noch met de menschen. Hy leefde noch vele jaren, maar de tyd verkoolde den yver zynr beoekering, de liefde tot het geld deed hem tot zyne oude gewoonte van 's zonlages te werken wederkeeren. Dikwyls deed hy, gelurende de hoogmis en de diensten zynen molen draaijen. Eens was hy, in de plaets van naar de kerk te gaan, des middags nog aen zyn werk. Hy kwam niet weder. Zyne vrouw wachtte zeer lang naar hem, eindelyk ging zy hem, tegen den avond opzoeken. Zy vond hem dood ter aerde, eene gansche zyde van zyn lichaam was ingeslagen door de roeien van de molen. Toen hy 's morgens was heen gegaen, beklog hy zich dat er geenen wind was, en hy had er bygevoegd: ik ga toech, en zal onzen molen zoo zetten dat zy in staat is van te draaijen en voordele te trekken uit den eersten wind. Hy wachtte daer verscheidene uren; hy zag de hoeren naar de kerk gaan en verschildde zich, want hy wist dat hy kwaed deed. Toen zy allen weg waren, kwam hy weder te voorschyn. Naby de hoogte overeind staemde, beschouwde hy de wolken: eensklaps ontstaat er een rukwind, slechts dienende om de molen-roeien een maal te doen draaijen, welkers einde den molen aen ter neder slaet, en de eensklaps ontstane vlaeg hield seffens op, zoodaest de overtreder der wet op twintig stappen in den omtrek was geworpen.

Die dood heeft een groot uitwerkkel in dit land voortgebracht, en zy is als eene straffe uit den hemel aanzien geweest. Verwonderlyke zaak: die man had voor wooning genomen een huis recht tegen over de kapel van Saint Jean de Corcouë. Zyn eerste gezigt des morgens, zyn laetste des avonds was de plaets der moedery. Waer had by sterkte genoeg genomen om een dusdanig schouwtooneel te onderstaan? Was het in de onverschilligheid?... Ik weet het niet, maar zyn einde is schrikkelijk....

grond in de Pacific-straat gevonden hebbende, zoo besloot hy er zyn huis over te voeren. Maar er was eene moeilykheid: het was om zyne zeventig of tachtig kostgangers gedurende het tydstrip der overvoering te voeden en te huisvesten. Zoo woonde er in den beneden een drankverkooper, die gedurende dien tyd zynen handel zou moeten stil leggen; een koopman in cigaren hield er winkel, en een Chinees hield er een waschhuis. Joris Roeben, die, zoo het schynt, zeer ondernemend is, liet zich door geene moeilykheden tegenhouden.

» Hy verwittigde dus al zyne huraers, dat zyn huis zich op weg ging begeven, doch dat die wandeling geene onderbreking voor iemands handel zou te wege brengen. Zyne kostgangers zouden gebuisvest en gevoerd worden; de drank- en de cigarenverkoopers, zouden de eene zyne glazekens, en de andere zyne cigaren voort blijven verkoopen, en John de Chineses zou voort het linnen zyner kalanten blijven wasschen.

» Het huis heeft zich inderdaad in aentogt gesteld, zonder dat men er een glas uitgeenomen of een stoel verzet heeft. Onderwege heeft John het linnen ontvangen dat hy wasschen moest; de kalanten zyn hun glazeken komen drinken, of hunne cigare komen koopen; de huraers van Joris Roeben hebben hun ontbyt en hun middagmaal genomen, en geslapen alsof er niets gebeurde; de kamieren hebben de bedden gemaakt, en de kok heeft voortdurend zyne vuren vuren aenstoken.

» Die zonderlinge reis heeft vier dagen geduend. De afstand was echter zeer kort, maar de voorzigtigheid eischte, dat men langzaam ging, om des te zekerder te komen. De werking is volkomen goed uitgevallen. Voegen wy er by, dat men in de Vereenigde-Staten verschedene malen huizen van plaats heeft veranderd.»

De tienjarige volksoptelling. — Schets van vlaemsche zeden.

Sedert eenige dagen beginnen, in sommige gemeenten, de beamtlen van den burgerstand een bezoek af te leggen by de ingezetenen, ten einde de regering tot eene nauwkeurige kennis moge komen van den toestand der bevolking in België. Eenige agenten gaan zelfs met zoo veel iever te werk, dat zy niet alleenlyk vragen naar den stan der bevolking, zoodals de wet voorschryft; maar ook wel naar den staat van den landbouw en van de nyverheid; — hetgeen ditimaal geen plaats moet hebben; de wet beveelt alleenlyk de optelling des volks en niet deze der koeyen en varkens.

— Hoe het ook zy, wy hebben verscheidene personen gesproken, die ons vraagden wat er alweer aenstaende was met al dat geeloop en papieren, die rond gedragen worden. In 't algemeen, denkt men, dat er weër sprak is om de belastingen te verhoogen, en dat het invullen der tabellen nergens anders toe dient, dan om aen het bestuur de gelegenheid te geven, eenige procenten meer te voegen by al degene die reeds van de inwooners gevraagd worden; en deze personen worden schuw om op de voorgestelde vragen te antwoorden.

Dit herinnert ons de volgende gebeurtenis, die plaats had tydens de laetste optelling te Antwerpen:

« Een agent kwam, vergezeld van een pompier, in eene kleine woning, om de tabel af te halen. Een klein meisje zat op den dorpel met de pikkelen te spelen. — Woont gy hier, lief kind? — vroeg de agent. — Het kleintje bezag hem met verbaesde oogen terwyl haer mond wel eene spa wyd open stond. De agent herhaelde zyne vraag, en toen kwam er een lange, dralende ja, als tegen wil en dank, uit haren mond gekropen. — Ga, roept vader dan eens, — zei de agent. — Vader is naar zyn werk, — stamelde het meisje. — Ga, roept moeder dan, — zei de agent. — Moeder is uit wasschen, — was het antwoord. — Is er dan niemand te huis? — Ja, grootmoeder is op de zolder bezig met het goed te droogen te hangen. — Wel, roept grootmoeder dan; zegt dat het is voor den brief van het recensement. — Met een sprong was het meisje op, en eer zy nog aen den trap was, riep zy zoo luid als zy kon: — Grootmoeder, grootmoeder! daer zyn de mannen van het recensement.

Er vertiepen eenige ogenblikken eer het meisje terug kwam: wanneer zy eindelyk weder beuden was, zeide zy: — Daer is grootmoeder al. — Inderdaet, de langzame schreden der oude vrouw, en het kraaken der trappen, kondigden hare aankomst aan. Als zy by den agent gekomen was, zei deze: — Vrouwke, wy komen... — Ja, ja, viel de oude hem in de rede, — ik weet het al; ge komt gelijc om het recensement; maar ik en kan ek ik u geen recensement geven, als myne schoonzoon niet te huis is. Gy zult eens moeten weër komen. — Gy zyt mis, trouwke; 't is niet voor het recensement, het is voor het recensement, dat we komen. — En wat is dat? — Dit is van het papier dat wy u over eenige dagen gebragt hebben, en dat ge moet invullen. — Ha! da papier met al die streepkens? Myn dochter heeft gezeid, da' ze daer niks van verstaat, en da' de schatters haar moeten komen. — Ja, maar, vrouwen, dat moet ingevuld worden, anders wordt jy in de boel gestogen, of in het gevang gesteken. — En waerom moet dat dienen? Dat is zeker weër voor de kontributie? — Neen, neen; zyt niet verveerd; het is maar om te weten hoeveel volk er in het land is. — En moet ek ik da tellen? — Neen, ge moet gy er uwen naam maar op zetten en dien van heel uw huizegezin. Gaet, haelt het papier eens, ik zal het voor u invullen.

— De goede vrouw ging binnen, en kwam welhaest met de tabel terug — Daer, — zei ze, — daer hebbe 't, niet nu maar wat da' ge er meê doet; ik koir er niet tusschen. — De agent haelde een inkpot uit zynen zak, legde de tabel op zynen hoed, dien hy den pompier liet vasthouden; hy dopte de pen in den inkt, bezag de vrouw, en zei: — Wat is de nummer van uw huis? — Allo! allo! — zei de vrouw, — ik zien al wat het is; ge wilt ge me hier wat komen voor den zot houën; ge komt me naar den welbekenden weg vragen; maar 't zal nie pakken, mannetje; ik

ken uwe streken! — Dat zyn hier geen streken, vrouwen, — zei de agent enigszins gestoord; — er valt hier maar te antwoorden, anders zullen we wel zien wat da' me te doen hebben. — En waerom staet de nummer dan boven de deur, als gy hem kunnen moet komen vragen? Als ge hem wilt weten, dan kunt je er maar naar gaen zien. Gy zult my niet foppen!

Om het kort te maken, was de agent genoodzaekt den pompier te laten gaen zien. Wanneer de nummer opggeschreven was, zeide hy: — 't is uw zoon, niet waer, die het hoofd van 't huizegezin is? — Wat is dat! het hoofd van het huizegezin? — vroeg de oude. — Wel, wie er meester is, wie de baes is; is dat uw zoon niet? — ik heb geenen zoon; 't is myne dochter die meester is, en als die niet 'thuis is, dan ben ik het. — Hoe heet uw schoonzoon? —

De oude vrouw gaf den naem op; waerna de agent vroeg hoe oud hy was. — Moet je da' ook al weten? Wel hy is, dag op dag, zes jaer ouder als myn dochter. Da's nog al aardig, he? dat da' zoo persies zes jaer kan schillen. Dat ziet me nie veel. — Maar hoe oud is uwe dochter? — Op den dag van Sinte-Nicolaes, ten acht en half 's morgens, zal ze persies negen-en-twintig jaer oud zyn. Ik weet het nog zoo goed, alsof het gisteren was; myne oudste dochter had 's avonds te voren haren schoen gezet, — ze is nu, och arme! by den Heer; maar toen was ze nog maar in haer zonenste jaer. Ze had haren schoen gezet, en was al heel vroeg opgestaan; — ja, ge weet hoe dat de kinderen zyn, om te gaen zien of er niks in lag. Ze kwam al zingende de trappen afgehoopen: « Sinte Niklaes, nobelen baes, brengt wat in myn schoentje. » — Maar, maar!... — viel de agent haer in de rede; maar ze liet hem niet voortgaan. — 't is persies op dien oogeblick, dat onze Mie ter wereld kwam, en dat zal met Sinte Niklaes zelfs negen-en-twintig jaer geleden zyn. — Zoo dat uw schoonzoon vyf en-dertig jaer oud is? — Nog niet; maar met Sinte Niklaesdag zal hy het worden.

De agent schreef dit op, en vroeg dan: Waer is uw schoonzoon geboren? — Ja da' weet ik niet. Myn dochter is op de Vrydag-markt geboren; da' kan ik u zeggen: want ik was er by; maar van haren man, dat zult je aen zyne moeder moeten vragen; ik geloof dat het aen de kanten van de Ossemarkt is; maar ik ben er niet zeker van. — 't is dat niet dat ik geerne zou weten, zei de agent, — zegt me waer in wat stad hy geboren is. Is hy een Gentenaar, een Brusselaar, een Mechelaar, een Antwerpenaar, of wat is hy? — Hy is een 't Sinjoor van zynen siel, mynheer. — En wat taal spreekt ge gewoonlyk in huis? Da's zeker Vlaemsch? — Vlaemsch? neen; 'k heb u immers gezaid dat hy een S'njoor was. Hy spreekt sinjoorsch, gelyk ik, en gelyk gy, al wilde hy nu zoo een beetje op zyn schoolmeesters spreken. — Van wat godsdienst? Ja, van wat religie? — Gaen zy een contributie op de religie zetten? Och God, och God! dan zal het er nog al erger gaen. We kunnen hem nu al met moeite naar de kerk krygen; wat zal het dan zyn, als dat de contributie doet opslagen. — Maar vrouwke, ge moet antwoorden op hetgeen dat ik u vraag; als wy overal zoo lang moeten blyven wachten, dan zullen wy nog in geen jaer gedaan hebben. — Maar, mynheer, is het geen schrikkelijking, dat wy nu zullen moeten gaen geld geven, om dat we nog wat religie hebben? Is de wereld dan zonder dat al niet deorlyk genoeg verslecht? — Ge zult daer niets van moeten betalen, vrouwen; 't is maar om het te weten. Is uwe zoon Roomsch? — Wel neen, ik heb u al gezeid da' hy Antwerpisch is. — Ja, maar, naar wat kerk gact hy? — Somtyls al eens naar de een, en dan weër eens naar de ander. — Dat is toch schroomelyk, zei de agent, — dat ge niet kunt regt uit antwoorden op hetgene ik u vraag. Kunt je niet zeggen, van wat religie dat uw zoon is. — Wel, mynheer, hy is van dezelve religie, daer ik van ben. — En van wat voor eene zyt gy? — Ik ben van die van mynheer pastoor. — Zoo dat ge Katholyk zyt? — Dat spreekt van zelf.

Na dat de agent dit had opgeschreven, wilde hy weten wat het beroep was van den schoonzoon der oude vrouw; er werd hem geantwoord, dat hy een gevelschilder was. — Ik moet niet vragen of zyn gewoonlyke woonplaats hier is? — zei de agent. — Ja, 's nachts woonde hy hier; maar in den dag zien we hem weinig, behalve om twaelf uren, om te komen eten; hy zal niet lang meer weg blyven, want myn stuk dat ik de bekkel al hoor luijen. — Genieten de kinderen het lager onderwijs? — Ik weet niet of het onderwijs leeg of hoog is; al dat ik weet is dat de kleine by een mannelijk scholen gaet, daer zy haren a b c leert.

De agent ging vervolgens over, om diergelyke vragen voor te stellen voor de andere leden van het huizegezin. Wanneer de oude vrouw dit alles beantwoord had, wierd haer gevraagd of zy ook bystandontvingen van eenig buurman van weldadigheid. — Wat! riep de oude toornig uit, — denk je da' we van den arme zyn? Myne zeun is zoo wel een beetje losbol; maar hy wint toch op een ordentelyke wyze zyn dergelyk brooiken; en myn dochter ook doet haer best; en als 't da' ik zelf zeg, wy en doen geen eenen mensch te kort. Aen den armen! Wacht maar eens, onzen Jan zal seffens gaen komen; die zal uw aen den armen!

Daer de agent nu de noodige inlichtingen verkregen had, achtte hy het onnoodig de komst van Jan af te wachten. Hy zette derhalve zyne inzameling voort. By het heengaan echter, kon hy zich niet weêrhouden van te zuchten, en te zeggen, dat, als het zoo moest voortgaan, er geene kans bestond, om ooit tot het einde van de optelling te geraken.

BURGERLYKE STAND DER STAD TONGEREN.

van den 12 tot den 18 december.

GEBOORTENS 3. — 1 jongen, 2 meisjes.

HUWELYKEN 0.

STERFTENS 4. — 3 mannen,